

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Pasvalio rajono savivaldybės tarybai

Pasvalio rajono savivaldybės administracijai

IŠVADA

DĖL PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICIJŲ PROJEKTAMS FINANSUOTI

**2019 m. gegužės 14 d. Nr. AI-1
Pasvalys**

Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, gavusi Pasvalio rajono savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybės administracija) raštą¹ dėl 718,0 tūkst. Eur ilgalaikės paskolos investicijų projektams finansuoti ėmimo, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsniu, Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo (toliau – Rodiklių įstatymo) 12 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių² 3 ir 4 punktais, Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų³ 12.3 punktu, atliko ribotos apimties finansinį auditą, kurio tikslas – išanalizuoti Savivaldybės biudžeto būklę, įvertinti Savivaldybės galimybę priimti 718 tūkst. Eur ilgalaikius skolinius įsipareigojimus pagal nustatytus skolinimosi limitus, numatomą paskolos panaudojimo tikslingumą bei pateikti išvadą Savivaldybės tarybai.

¹ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2019 m. balandžio 9 d. raštas Nr. ARB-664 „Dėl išvados pateikimo“.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 (aktuali redakcija).

³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 30 d. sprendimas Nr. T1-74 (pakeistas 2018 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. T1-19).

I. SKOLINIMOSI PAGRĪSTUMAS

Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punktu nustatyta, kad savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetinais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniamis įsipareigojimams vykdyti.

Savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis, 718 tūkst. Eur ilgalaikė paskola bus naudojama trylikos 2019 – 2020 metais vykdomų ir numatomų vykdyti investicinių projektų daliniam finansavimui.

1 lentelė. Duomenys apie investicinius projektus, kurių daliniam finansavimui numatoma imti ilgalaikę paskolą

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Planuojamos paskolos lėšos (tūkst. Eur)	Planuojamos lėšos 2019-2021 metų veiklos plane (tūkst. Eur)			
			2019 m.		2020 m.	
			Iš viso	Iš jų - paskolos	Iš viso	Iš jų - paskolos
1.	Joniškėlio miesto viešosios infrastruktūros plėtra	50,0	496,4	50,0	523,9	0
2.	Pasvalio r. Krinčino miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas	9,0	147,3	9,0	0	0
3.	Pasvalio r. Daujėnų miestelio viešosios infrastruktūros	6,0	112,9	6,0	35,6	0
4.	Pasvalio r. Saločių miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas	5,0	119,0	5,0	128,1	0
5.	Pasvalio r. Pušaloto miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas	12,0	190,4	12,0	0	0
6.	Pasvalio r. Raubonių miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas	12,4	127,7	11,1	100,5	0
7.	Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Joniškėlio dvaro parke	30,0	250,0	30,0	137,8	0
8.	Pasvalio kultūros centro pastato rekonstravimas	110,7	112,0	112,0	500,0	0
9.	Pasvalio karšto muziejaus-modernus kultūros populiarinimo, edukacijos ir relaksacijos centras	126,9	291,9	126,9	361,8	0
10.	Modernaus tarpvalstybinio vaikų ir jaunimo verslumo kompetencijų ugdymo tinklo bibliotekose kūrimas	123,0	150,0	123,0	218,5	0
11.	Pasvalio miesto Biržų gatvės rekonstravimo I etapas	75,0	260,9	75,0	0	0
12.	Pasvalio P. Vileišio gimnazijos sporto aikštyno atnaujinimas	50,0	170,0	50,0	100,0	0
13.	Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Pasvalio rajone	108,0	108,9	108,9	0	0
Iš viso		718,0	2537,4	718,9	2106,2	0

Savivaldybės taryba yra pritarusi projektams, Pasvalio rajono savivaldybės 2019-2021 metų strateginiame veiklos plane⁴ ir 2019 metų Pasvalio rajono savivaldybės biudžete investicinių projektų įgyvendinimui 2019 metais numatyta skolintis 718,9 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracijos nurodyta planuojamos 718,0 tūkst. Eur ilgalaikės paskolos naudojimo paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytas skolinimosi sąlygas – investicijų projektams finansuoti.

II. SKOLINIMOSI LIMITAI

Rodiklių įstatymo 12 straipsniu *nustatyti savivaldybių skolos ir skolinimosi limitai*:

1) savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) negali viršyti 60 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų;

2) savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma finansų ministro nustatyta tvarka atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, yra ne daugiau kaip 5 procentai šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų.

Kiekvienos savivaldybės biudžeto atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatomis turi būti pasiekta per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradėdama naudoti metinio grynojo skolinimosi suma.

Pasvalio rajono savivaldybei 2019 metams Rodiklių įstatymo 6 priede patvirtinta **14223 tūkst. Eur** prognozuojamų pajamų, nuo kurių skaičiuojami 2019 metų Savivaldybės skolos limitai.

Savivaldybių skolinimosi limitų apskaičiavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės.

Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu patvirtinto⁵ Projektų atrankos tvarkos aprašo 17 punktu nustatyta, kad Savivaldybė, tik gavusi iš Finansų ministerijos informaciją apie savo pateiktą projektą, kuris laikomas tinkamu finansuoti Savivaldybės pasiskolintomis lėšomis pagal Biudžeto rodiklių įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktą, sprendžia dėl lėšų skolinimosi tokiam projektui įgyvendinti.

⁴ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 20 d. sprendimas Nr. T1-20.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2019 m. kovo 28 d. įsakymas Nr. IK-98 „Dėl projektų atrankos“.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4 punkte numatyta, kad Savivaldybė skolindamasi įvertina, ar, prisiimdama skolinius įsipareigojimus, neviršys atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų:

1) savivaldybės skolos limito, į kurį įskaitomi visi savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;

2) savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limito, į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetiniais metais savivaldybės skolinantis prisiimtų ir įvykdytų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje;

Savivaldybės **skolos limitas**, į kurį įskaitomi visi Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus yra 60 procentų skolinimosi rodiklio (14223 tūkst. Eur), t. y. **8533,8 tūkst. Eur**.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, įskaičiuojami į skolos limitą, 2019 m. sausio 1 d. buvo **2770,2 tūkst. Eur** ir sudaro 19,5 proc. skolinimosi rodiklio.

Per 2019 metų sausio – balandžio mėnesius Savivaldybė grąžino 179,7 tūkst. Eur paskolų ir 7,7 tūkst. Eur kitų skolinių įsipareigojimų. Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai 2019 m. gegužės 1 d. – 2582,8 tūkst. Eur, t.y. 18,2 proc. skolinimosi rodiklio.

Savivaldybės skolos limitas suteikia Savivaldybei galimybę imti ilgalaikę 718,0 tūkst. Eur paskolą.

Planuojama imti 718,0 tūkst. Eur paskola investicijų projektams finansuoti Savivaldybės skolą padidintų iki 3488,2 tūkst. Eur, t.y. iki 24,5 proc. skolinimosi rodiklio ir tai neviršytų Savivaldybei nustatyto skolos limito.

Savivaldybė, netaikydama grynojo metinio skolinimosi limito, 2019 metais gali skolintis tokią sumą, kiek planuoja įvykdyti įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, t.y. 742,5 tūkst. Eur.

Savivaldybė planuoja 2019 metais iš viso paimti 747,5 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų (29,5 tūkst. Eur nepanaudotą ankstesnių metų paskolų likutį ir 718,0 tūkst. Eur naujai planuojamą imti paskolą).

Savivaldybės planuojama imti 718,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskola investicijų projektams finansuoti viršija 2019 metais numatomą grąžinti įsipareigojimų dalį, todėl viršijančiai 5,0 tūkst. Eur sumai turi būti taikomas Rodiklių įstatymo 12 straipsniu nustatytas metinio grynojo skolinimosi limitas.

Savivaldybė, vadovaudamasi Projektų atrankos tvarkos aprašu, viešajai įstaigai Centrinei projektų valdymo agentūrai pateikė vertinti vieną projektą – „Pasvalio miesto Biržų gatvės rekonstravimas I etapas“. Kol projektas nėra įvertintas ir iš Finansų ministerijos informacija apie jo tinkamumą finansuoti savivaldybės pasiskolintomis lėšomis pagal Rodiklių įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktą, nėra gauta, Savivaldybė negali spręsti lėšų skolinimosi klausimo naudojant Rodiklių įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą grynojo skolinimosi limitą.

Kol nėra gauta Finansų ministerijos informacija apie pateikto projekto „Pasvalio miesto Biržų gatvės rekonstravimas I etapas“ tinkamumą finansuoti skolintomis lėšomis, Savivaldybė gali imti 713,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti.

III. SAVIVALDYBĖS ĮSISKOLINIMO POKYČIAI

Rodiklių įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi nustatyta, kad *Savivaldybės 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinų sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinų sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti).*

Savivaldybės įsiskolinimas (mokėtinų sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) 2019 m. sausio 1 d. – 616,1 tūkst. Eur, 2019 m. balandžio 1 d. – 2574,2 tūkst. Eur (t. sk. 1266,3 tūkst. Eur – darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokų priskaitymai darbuotojams už kovo mėn.). 2019 metų I ketvirtį Savivaldybės įsiskolinimas (neskaitant už einamąjį mėnesį darbuotojams apskaičiuoto darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų) padidėjo 691,8 tūkst. Eur.

Atkreipiame dėmesį į riziką, kad įsiskolinimui augant, Savivaldybė gali neužtikrinti Rodiklių įstatymo 12 straipsnio 3 dalies reikalavimo.

IV. VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ

Savivaldybės administracija yra atsakinga už pateiktų dokumentų ir duomenų tikrumą bei teisingumą. Atliekant vertinimą buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti dokumentai ir duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už įstatymų, Vyriausybės ir Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą; Savivaldybės vardu priimtų skolinių įsipareigojimų vykdymą, paimtų paskolų naudojimą teisės aktų nustatyta tvarka ir pagal paskirtį; savalaikį atsiskaitymą su darbuotojais, mokesčių administravimo įstaigomis, visų rūšių energijos ir kitų darbų, paslaugų bei prekių tiekėjais; programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų

asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą.

V. AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ

Mūsų tikslas yra, remiantis atliktu ribotos apimties auditu, gauti pakankamą užtikrinimą ir pateikti išvadą Savivaldybės tarybai, kurioje išreiškiama nuomonė dėl Savivaldybės galimybės imti ilgalaike 713,0 tūkst. Eur ilgalaike paskolą investicijų projektams finansuoti.

Auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog Savivaldybė, skolindamasi ir (ar) garantuodama kontroliuojamų įmonių imamų paskolų grąžinimo užtikrinimą, nepažeis teisės aktais nustatytų skolinimosi limitų.

Atliekant auditą surinkti įrodymai, kurie pagrindžia Savivaldybės galimybę imti ilgalaike 713,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti neviršijant Lietuvos Respublikos Seimo nustatytų skolos bei skolinimosi limitų ir paskolos naudojimo paskirtį – investicijų projektams finansuoti.

Mes tikime, kad atliktas auditas suteikia pagrindą mūsų nuomonei pareikšti.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Pasvalio rajono savivaldybės interneto tinklapyje adresu: <http://www.pasvalys.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/kontroles-ir-audito-tarnyba/42>. Šis apibūdinimas yra sudedamoji išvados dalis.

VI. IŠVADA

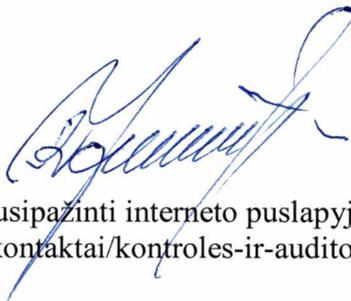
Pasvalio rajono savivaldybės taryba, laikydamasi Rodiklių įstatyme nustatytų limitų ir nepažeisdama kitų teisės aktų reikalavimų, gali imti 713,0 tūkst. Eur ilgalaike paskolą investicijų projektams finansuoti.

Savivaldybės administracijos nurodyta planuojamos ilgalaikės paskolos naudojimo paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytas skolinimosi sąlygas – investicijų projektams finansuoti.

Atkreipiame dėmesį, kad, kad Savivaldybės 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (išskyrus sumas paskoloms grąžinti). Savivaldybės įsiskolinimas (išskyrus sumas paskoloms grąžinti) 2019 m. sausio 1 d. – 616,1 tūkst. Eur, 2019 m. balandžio 1 d. – 2574,2 tūkst. Eur (t. sk. 1266,3 tūkst. Eur – darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokų priskaitymai darbuotojams už kovo mėn.). 2019 metų I ketvirtį Savivaldybės įsiskolinimas (neskaitant už einamąjį mėnesį darbuotojams apskaičiuoto darbo

užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų) padidėjo 691,8 tūkst. Eur, todėl yra rizika, kad nebus laikomasi Rodiklių įstatymo 12 straipsnio 3 dalies reikalavimo.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

Su Išvada ir Audito ataskaita galima susipažinti interneto puslapyje adresu:

<http://www.pasvalys.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/kontroles-ir-audito-tarnyba/auditu-dokumentai/43>